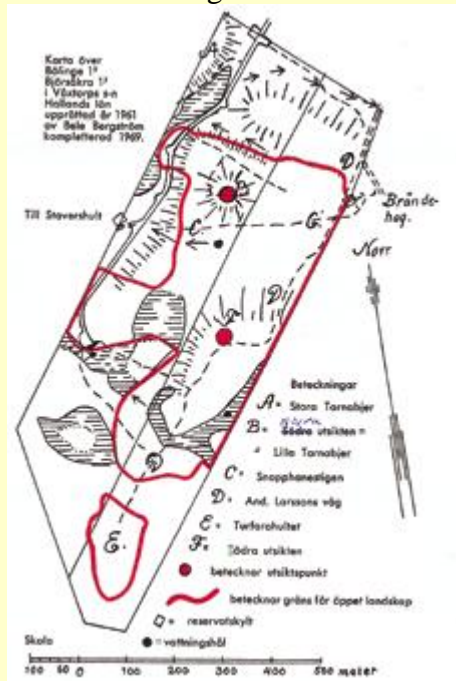
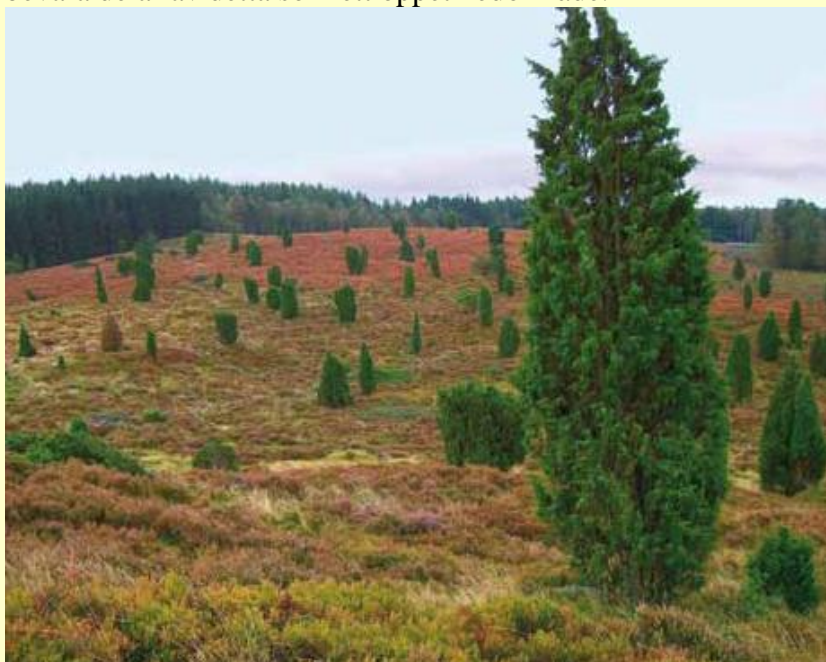

Björsåkra-Bölinge

För hundrafemtio år sedan var stora delar av Halland skoglösa. Ljungen på dessa öppna marker användes av bönderna till vinterbete för husdjuren, främst kor och får. När ljungen blev gammal brändes hedarna, den nya ljungen och gräset blev då ett bra vinterbete. Genom bränningen och betet hindrades skogen att vandra in.

Sedan gammalt ägdes dessa utmarker gemensamt av alla markägare i byn. Ett vanligt uttryck för dessa marker var fäladsmarker (efter det danska ordet faelled = gemensam). Genom laga skiftet, som i Halland skedde under perioden 1850-1880, fördelades även utmarken på enskilda ägare. Detta medförde ett ökat intresse för att sköta markerna. Samtidigt fick skogen genom industrialiseringen ett högre värde och en intensiv skogsodling startade. I mitten av 1900-talet återstod bara mindre rester av det gamla hedlandskapet. Naturskyddsföreningen arbetade för att bevara någon del av den gamla ljungheden. Uppe på Hallandås, på gränsen mot Skåne, fanns ett område på 45 hektar, Björsåkra-Bölinge, som köptes 1942 för 5000 kronor. Avsikten var att bevara delar av detta som ett öppet hedområde.

Beskrivning av området.

Halva arealen är öppen hed som inte har varit skogbevuxen sedan heden bildades. Orsaken till bildningen är ett intensivt utnyttjande av marken med åretruntbete och bränning under mycket lång tid. I den västra delen finns ett område med hedbokskog som har uppkommit som naturlig föryngring. Den södra delen består av blandlövskog med inslag av tall. Denna del kan ha uppstått genom igenväxning av ett tidigare hedartat tillstånd. I den södra delen finns en halvöppen del som troligen varit odlad. Denna del kallas Turfarahultet, enligt sägnen skall här ha bott en snapphane vid namn Ture Fare. Stigen som går tvärs över området från Stavershult till Brändehag kallas också Snapphanestigen. Denna stig utgör numera en del av Skåneleden.

Skötselprinciper.

På 1950- och 60 talen var det problem att skaffa betesdjur. Det var då mycket arbetskrävande och dyrt att hålla området öppet. Frågan om föreningen inte hade tagit på sig för mycket arbete väcktes och det diskuterades t.o.m. att sälja området. 1966 avsattes Björsåkra-Bölinge som naturreservat och då löstes de ekonomiska problemen genom att kostnaderna för naturvårdsarbetet bekostas av länsstyrelsens vårdanslag. Bokskogen och blandlövskogen lämnas numera för helt fri utveckling medan heden betas större delen av året. För att efterlikna den gamla skötseln och bevara heden bränns den med några års mellanrum. Ett problem är att vissa delar av heden är bevuxna med örnbräken som hotar att kväva ljungen och gräsväxten. Reservatet, som genomkorsas av flera stigar, är ett ypperligt strövområde. Från de två utsiktspunkterna (se kartan) har man en fin vy över heden och vid fint väder ut mot kusten. På hösten är det ofta god tillgång på bär.

Det är lätt att besöka reservatet. Från väg 24 Laholm - Hässleholm, söder om Våxtorp vid Nordanå vägskäl, viker man åt höger mot Lärkeröd. Efter 150 meter tar man en mindre väg åt vänster mot Bölinge och följer skyltningen mot "naturreservat". Från vägskälet vid 24:an till reservatet är det ca fyra kilometer. Vid reservatsgränsen finns det en parkeringsplats, sedan är det bara att gå.

Lycka till.

Åke Andersson